

Год. IV

Септемврий, 1895.

Брой 9.

ЧУДНА ДАНЬ НА ЕВАНГЕЛИЕТО.

Прѣди нѣколко години четохме една хубава повѣсть, която даваме тукъ:

„Двама безвѣрници.“

„Слѣдующата повѣсть се разказва за Литрѣ, великиятъ Френски ученъ мъжъ: Легувѣ казва, че наскоро слѣдъ като се родила дъщеря на Литрѣ, той (Литрѣ) казалъ на жена си: 'Мила моя, ти си добра Християнка. Въспитай дъщеря си въ пѣтицата на религията и благочетието, които си всѣкога слѣдвала; но азъ трѣбва да изискамъ едно условие, и то е, че когато стане на петнадесетъ години да я доведешъ при мене. Тогавъ азъ ще ѝ обясня своитѣ възгледи, и тя ще може да избере за себе си'. Майката приела условието; годинитѣ сж изминали и петнадесетиятъ рожденъ день на момичето скоро дошелъ, и майката влѣзла въ стаята на мъжа си. 'Ти помнишь какво ми, каза, и какво се азъ обѣщахъ', каза тя. 'Дъщеря ти е днесъ на петнадесетъ години. Тя е сега готова да те слуша съ всичкото почитание и повѣрzenie, което се дължи на най-добрия баща. Да я доведж ли?' 'Доведи' я, отговорилъ Литрѣ. 'Но за какво? Да ѝ обясня моитѣ възгледи ли? О не, мила моя, не, не. Ти си я направила добра, любезна, простодушна, откровенна, разумна и щаслива мома. Щастлива, да; тази е думата, която въ едно чисто смѣство описва всѣка добродѣтель. И ти мислишь, че азъ бихъ покрилъ всичкото това щастие и тази чистота съ моитѣ идеи. Фи! моитѣ идеи сж довольно добри за мене. Кой може да каже, че тѣ бихъ били добри за нея? Кой може да каже, че тѣ не бихъ развалили или поне поврѣдили твоето дѣло? Доведи я, за да те благослова прѣдъ

нея за всичко що си сторила за нея, и тѣй щото тя да те любн повече отъ всѣкъ другъ пактъ?'“

„И азъ, прибавилъ Легувѣ, въ края на малката си анекдота, 'имамъ около си вѣрующн, които любя, и азъ бихъ счелъ себе си прѣстѣпникъ, ако забъркахъ тѣхнитѣ религиозни убѣждения съ моитѣ съмнѣния и моитѣ възражения, особено когато зная, че тѣ не намиратъ въ тѣзи убѣждения нищо друго освѣнъ радостъ, утѣшение и добродѣтель.,“

Легувѣ е членъ на Френската Академия, въ която е билъ приетъ въ 1856 год. Той се родилъ на Февр. 14-й, 1807 год.; той е прочутъ беллетристъ, драматургъ и поетъ, и знаменитъ като сказчикъ. Нѣкои отъ неговитѣ драми сж били твърдѣ популярни; Прочутата драма *Рахиль* е имала голѣмъ успѣхъ въ едно издание на Италиански и *Ристори* въ друго издание на сжщия езикъ. Той е авторъ на много популярни списания.

Максимиланъ Павелъ Емилъ Литрѣ се родилъ въ Парижъ на Февр. 1-й, 1801 год.; билъ студентъ по медицината и списалъ много списания и се отличилъ чрѣзъ учено издание на *Хиппокрит* въ десетъ тома. Шървиятъ томъ докаралъ приманието му въ Академията за Надписи. По политиката си той билъ защитникъ на демократията въ Франция, и въ продължение на двадесетъ години билъ единъ отъ редакторитѣ на *National*. Слѣдъ нѣколко мѣсечна опитностъ, той се оттеглилъ на частенъ животъ. Въ 1871 год. той билъ избранъ депутатъ въ Френската Камера; но той никога не говорилъ тамъ. Най-великото му списание е неговиятъ *Dictionnaire de la Langue Française*; врѣхъ това списание той работилъ тридесетъ и една година. По религия той билъ позитивистъ и прѣвелъ Страусова *Животъ на Исуса Христа*,

който прѣобръща всичко на митъ (басня): Нему се отдава изхвърлянето на служебника на Масонското братство името Божие и други религиозни подробности; и това изхвърляние обяснява до голѣмъ размѣръ враждебността на Римския Папа къмъ Франемасонството.

Голѣмо възбуждение се произведе прѣзъ Юлий 1892 год. когато Литрѣ се прие въ Френската Академия. Орлеанскиятъ Епископъ, знаменитиятъ *Дюпанлу*, протестира противъ неговото приемане, като се оттегли отъ Академията, и даде поводъ на дълго разискване. Литрѣ умрѣ въ Парижъ на Юний 2-й, 1881 год. Казватъ че той станалъ Католикъ прѣди да умре, но върху това нѣмаме никакви свѣденія.

Слѣдъ прочитанieto горната повѣсть много пжти—ний я бѣхме почти научили изустъ отъ четото ѳ повтаряние—ний се чудехме да ли е истина. Като се научихме че Г-нъ Легувѣ билъ още живъ, ний го помолихме чрѣзъ едно писмо да има добрината да ни яви истина ли е горната повѣсть и бѣхме честити да получимъ слѣдующия отговоръ: „Cette histoire est absolument vraie.

L. Legouvé.“

(„Тази повѣсть е абсолютно истина.

Л. Легувѣ“)

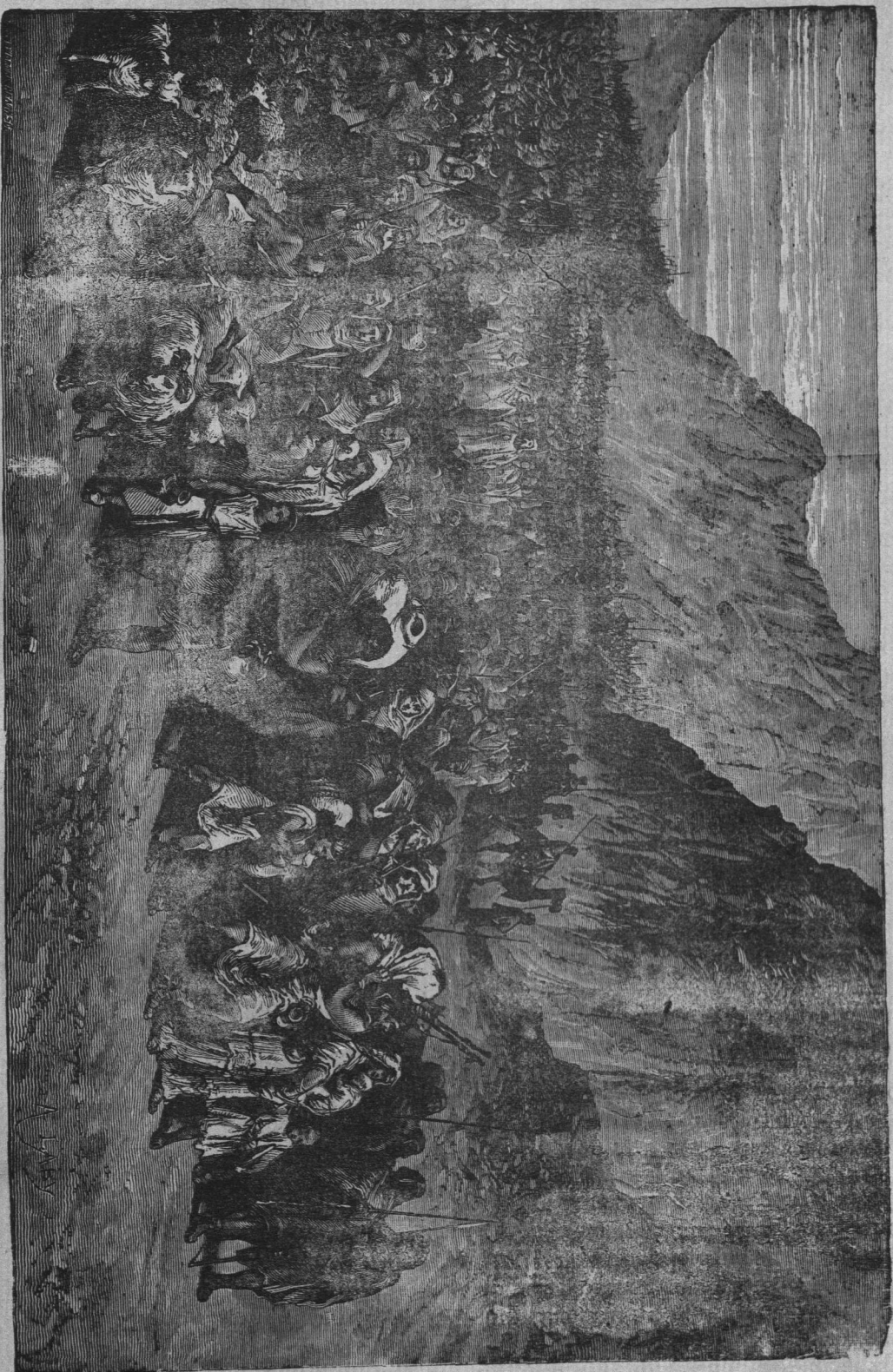
Тукъ сж философски агностици, първиятъ, ученъ до послѣдната степенъ на грамадна мозъчна способностъ; другиятъ добръ увѣдоменъ по цѣлия кръгъ на модния животъ, искуството и литературата, и истъченъ до най-изящната точка. Тѣ опѣняватъ евангелито като изворъ на радостъ, утѣшение и добродѣтель.

Нека се спази тази данъ за да се посрамятъ и замълчжтъ тѣзи, които като немилостивни звѣрове злословятъ това, което не разбиратъ.—*Ню Йоркски Християнски Защитникъ*. (New York Christian Advocate).

МОИСЕЙ КАТО ВОДИТЕЛЪ НА ИЗРАИЛСКИЯ НАРОДЪ.

Като водителъ живота на Моисея се раздѣля на три епохи: именно отъ исхода до Синайската гора, отъ Синайската гора до Кадисъ, и Завоеванията на царството отвѣдъ рѣката Йорданъ. За естественнитѣ му дарби въ качеството му на водителъ ний можемъ да сждимъ отъ мжнотинитѣ които той порѣщна отъ страна на Израилския на-

родъ. Двѣтъ главни мжнотини, съ които той билъ принуденъ да се бори, сж били несклопяването на народа да се покори на неговото водителство и голѣмитѣ трудности на страната прѣзъ която Израилитѣ трѣбваше да прѣминатъ. Търпѣнието, съ което той понесе раптанията на народа, често се описва —при Червеното Морѣ, при поклонението на златното теле, бунтътъ на Кора и оплакванията на Аарона и Марнамъ. Случкиятѣ съ които неговото име е особено свързано, тѣй въ священния расказъ, както и въ Еврейскитѣ, Арабскитѣ и езическитѣ прѣдания, сж онѣзи за доставяние на вода въ врѣме на най-голѣма нужда. Тази е единичката точка отъ неговия животъ, що се отбѣлжва отъ Римския историкъ. Тацита, който го описва като пжтеводенъ къмъ единъ воленъ изворъ отъ едно стадо диви осли (Hist. V, 3). Въ Петокнижieto тѣзи доставки на вода ставатъ при Мера, Хоривъ, Кадисъ и Моавската земя. При Мера се осладяватъ водитѣ чрѣзъ едно дърво въ пустинята; при Хоривъ и Кадисъ се доставя вода чрѣзъ распукуване на канарата, а въ Моавската земя чрѣзъ съединенитѣ усилия подъ неговото управление на началникитѣ и на народа (Числа 21; 18). Едно пояснение на тѣзи пасажи се намира въ едно отъ прѣдставленията на Рамезиса II (свърѣменникъ Моисеевъ), който заповѣдва да истече вода отъ пустинитѣ скали. За първитѣ три отъ тѣзи случаи, мѣстности носящи по прѣдание Моисеевото име се показватъ въ пустинята въ днешно врѣме. Едното е *Айнъ Муса*, „Моисеевитѣ Кладенци“, токо на югъ отъ Сусзъ, което прѣданието (вѣроятно отъ смѣсване съ Мера) приписва на Моисеевия жезлъ. За водата при Хоривъ два паметника се показватъ: единиятъ е „*Тукъ Муса*“ или „разсѣлина Моисеева“, на хълбока на гората Св. Катерина; а другиятъ е забѣлжителниятъ камъкъ, който най-напрѣдъ се изрично споменува въ Корана (11, 57), и който показва дванадесетѣтъ бѣлѣзи или устия, отъ които се прѣдполага да е текла водата за дванадесетѣтъ плѣмена (Stanley, Sinai and Palestine, P. 45, 46). Четвъртиятъ е знаменитиятъ „Сикъ“ или долъ, по който се отива въ Петра, отъ къмъ истокъ, и който, отъ повѣстѣта че билъ ужъ отворенъ съ жезъла Моисеевъ, е далъ името му (Вади Муса) на цѣлата долина. Перперицитѣ и манната не се тѣй прямо приписватъ на посрѣдниче-

ИЗРАИЛЯНИТЪ ВЪ ПУСТИНѢ.

ството Моисеево. Мѣдната змия, която била издигната като знакъ на божественното покровителство противъ змиинтъ въ пустинята (Числа 21; 8, 9) е била прямо свързана съ Моисеевото име дори до най-къснитѣ врѣмена на народа (4 Царие 18; 4 и Иоан. 3; 14) Отъ всичкитѣ останки на неговото врѣме тя е била най-дълго врѣме спазена.

Пътътъ прѣзъ пустинята се описва да е билъ показванъ подъ Моисеевото водителство. Особенното мѣсто за стана се опрѣдѣляло отъ облачния стълпъ; но направлението на народа, първо на Червеното Море и послѣ на Синайската Гора (гдѣто той билъ понапрѣдъ,) е било съобщено чрѣзъ Моисея, или дадено отъ него. Прѣзъ всичкитѣ странствования отъ Синайската гора, казва се, че той ималъ помощта на Иотора. Въ Муsulманскитѣ легенди за да се избѣгне това доказателство за човѣческа помощ, мѣстото на Иотора се зема отъ *Ел-Худура*, тайнствениятъ благодѣтелъ на човѣчеството. При приближаванieto до Палестина службата на водителъ се слива съ онази на генералъ или завоевателъ. Отъ Моисея се пратихъ съгледателитѣ да изслѣдватъ страната. Противъ негова съвѣтъ стана първата злощастна битка при Хорма. На неговото водителство се приписва заобикалящия пътъ, по който народътъ се долижи до Палистина отъ югъмъ истокъ, и на неговата способностъ като пълководецъ двата послѣдователни похода, въ които Сионъ и Огъ бидохъ поразени. Повѣстѣта се разказва тъй въ кратцѣ, щото сме наклонни да изгубваме изъ прѣдъ видъ, че въ тази послѣдня стадия на живота си Моисей трѣбва да е билъ толкозъ завоевателъ и побѣдоносенъ войникъ колкото и Исусъ Навинъ.

ГЕНЕРАЛЕНЪ СЪБОРЪ НА МЕТОДИСТКИТѢ ЕПИСКОПАЛНИ МИСИИ.

Първа Сессия, Берлинъ, 21-26-й
Априлъ (н. к.), 1895 год.

Методистката Епископална Църква която е твърдѣ силна въ Америка, Африка и Азия, въ Европа вече брои деветъ Конференции или Миссии, именно Българска, Данска, Финландска и Сан-Петербургска, Италианска, Сѣверогерманска, Норвежска, Юногерманска, Швейцарска и Шведска.

До сега ако и всички да зависѣхъ отъ

единъ и сѣщия центъръ—Генералната Конференция и Миссионерския Комитетъ въ Америка — пакъ въ Европа тѣ нѣмахъ никаква специална свръзка, и работѣхъ всѣка въ своето поле, отдѣлени и чужди една на друга. Но общността на происхождение, общността на нуждитѣ и на мѣнотинитѣ, които се намиратъ на почвата на старата Европа, направихъ да се разбере най-послѣ, че една по-тѣсна свръзка помежду имъ би дала на всѣка повече сила и интелигентностъ въ общата работа. Съ тази цѣль прѣдъ видъ Италианската Конференция въ 1893 год. зѣ инициативата и отъ една комиссия избрана отъ сѣщата Конференция и прѣдсѣдателствуванa отъ Д-ръ В. Бжртъ се испрати на всичкитѣ Конференции въ Европа формално прѣдложение да се държи *Централенъ Съборъ* въ 1895 год. Въ този съборъ делегатитѣ на разнитѣ Конференции да разискватъ заедно интереситѣ на Европейския Методизмъ. Прѣдложението се прие. Съборътъ се държѣ въ Берлинъ отъ 21-й до 26-й (н. к.) миналий Априлъ.

Държахъ се само петъ засѣдания и въ твърдѣ кратко врѣме се испълни твърдѣ дълга програма. По редъ се четохъ слова връхъ слѣдующитѣ прѣмѣти:

Отъ Олъ Олсенъ (Норвегия) върхъ *Положението и влиянието на мирянитѣ въ Църквата*. Това слово даде поводъ да се разисква въпроса за приеманieto на миряни въ Годишнитѣ Конференции;

Хенрихъ Маннъ (Южна Германия) върху *Най-добритѣ срѣдства за поощрение финансовата независимостъ (себелдържанието) въ църквитѣ*.

И. Ериксонъ (Швеция) върхъ *Методизма и Държавнитѣ Църкви*.

А. Родомайеръ (Швейцария) върхъ *Начинътъ за удовлетворение възникващата нужда отъ удобни здания за нашитѣ църкви*.

Г. С. Дейвисъ (България) върхъ *Нуждата отъ постоянна дружба между Европейскитѣ (Методистки) Конференции*. Слѣдъ прочитанието на това слово се зехъ слѣдующитѣ три рѣшения: 1. Съборътъ се установява въ постоянно учреждение по взаимнитѣ отношения на Европейскитѣ Конференции; 2. Той ще се събира всѣки четири години въ опрѣдѣленото за това мѣсто. 3. Да се избере испълнителна комиссия която за първитѣ четири години да състои отъ В. Бжртъ, Секретаръ, и И. Ериксонъ и А. Родомайеръ,

членове;

П. Юнкеръ (Сѣверна Германия) върху *Нашата литература и нейното распространение*, твърдѣ насърдчително, особено за работата въ Германия;

В. Бжртъ върху *Учебното дѣло въ нашата Църква*—твърдѣ насърдчително особено за това що се отнася до Италия;

И. Кристенсенъ (Дания) върху *Отношенията на нашата работа къмъ Мисионерското Общество*. По поводъ на това слово се гласува да се прѣпоръчва на Генералната Конференция да установи въ Европа епископска резиденция.

Послѣ послѣдвахъ рапортитѣ: отъ Кристенсена по *Работата на Дяконскитѣ*; Олъ Олсена по *Елвортския Сюзъ*; В. Бжрта по *Новитѣ полета за работа въ Европа*. Послѣдниятъ твърдѣ важенъ рапортъ прѣпоръчва на Генералната Конференция да отвори мисии въ Руссия, Холандия, Испания, Австрия, и особено колкото е възможно по-скоро въ Франция.

Идущиятъ Централенъ Съборъ ще се държи въ 1899 год. въ гр. Римъ.

ПРОИСХОЖДЕНИЕ И СЪХРАНЕНИЕ НА БИБЛИЯТА.

Споредъ Д-ра А. Х. Сейса, Професоръ на Археологията въ Оксфордския Университетъ.

Между познатитѣ книги най-старитѣ идятъ отъ Египетъ и Вавилония.

Въ Египетъ, въ старо врѣме, пишели на папирусъ, растение което е прѣстанало да се обработва слѣдъ изнамѣрванието на хартията; но тогазъ е било твърдѣ общепотрѣбително и спазвано даже и отъ законитѣ. Отъ стеблото на това растение изрѣзвали твърдѣ тънки листие, който сгъвали въ видъ на кръстъ и притискани тѣ служали за хартия.

Въ Вавилония и Асирия, дѣто папирусътъ билъ редкостъ, пишали върхъ тибширени тухли, обикновенно имѣюци правоъгълна форма; тѣзи тухли отпослѣ ги затвърдѣвали, като ги опичали на слънце или въ пещи.

На тѣхъ пишали съ дебело и изострено на върха металическо или дървено перо като шило, и понеже било трудно да се чъртаятъ криви линии, то писаното състояло отъ жгли и прави линии, отъ едната страна тънки а отъ другата дебели; заради това и

този видъ писмо се нарича *клиновидно* (cuneiforme).

На папируса на противъ се пишели съ мастило и трѣстъ изострена въ видъ на перо, и като може лесно да се чъртаятъ криви линии пишали съ *иератически* или курсивни букви, които били опростотворение на *иероглифическитѣ**) букви, изобщо употребявани за надписи на кѣмѣкъ, металъ или дърво.

Папирусътъ обаче не се е изключително употребявалъ въ Египетъ, нито тухлитѣ изключително въ Вавилония. Понѣкогашъ, както се види отъ единъ наскоро откритъ документъ въ Египетъ, пишали и на кожа или пергаменъ; и заради това погрѣшно е вѣрванието, че въ Пергамъ най-напрѣдъ се почнало употребението на пергамена два вѣка прѣди Християнската ера. Папирусътъ или тухлитѣ не сж се употребявали само за исписване книжовни или научни списания, но и за писма, смѣтки или памятни бѣлѣжки.

Види се невъзможно да сж се употребявали и за корресонденция, но тъй е. Въ Тел-ел-Амарна (Сѣверний Египетъ) се открила голѣма и важна сбирка отъ писма, испратени до Египетския дворъ отъ крале и началници на близосѣдни народи, включително и Ханаанъ. Вѣрва се, че тази сбирка възлиза до III вѣкъ, който прѣдшествува Исхода; писана е на Вавилонския езикъ и съ клинообразни (cuneiform) букви; и това показва, че Вавилонскиятъ езикъ и писмо били избрани за съобщенията на народитѣ изъ западна Азия, и че въ Палестина не било още проникнало употребението на Финикийскитѣ букви. Не може още да се опрѣдѣли точно епохата въ която се появила Финикийската азбука. Най-старитѣ до сега открити документи сж: единъ надписъ по-святенъ на Ливанския Ваалъ, принадлежащъ на X вѣкъ прѣди Р. Х., и прочутиятъ памятникъ Ахавовъ (4. Цар. гл. 3.) Отъ тѣзи документи излиза, че тази азбука се е употребявала въ Финикия и Моавъ, и че нмало разлика въ формата на буквитѣ употребявани и въ двѣтъ страни. Тѣзи букви сж се употребявали и въ Израила, както се види отъ най-стария Израилски надписъ, който се е открилъ въ Силоамската галерея въ

*) Букви прѣдставляюци посредството прѣдлѣгати идеята която трѣба да се искаже.

Иерусалимъ, и възлиза най-малко до Езекиевата епоха. Въ този надписъ обаче буквите вмѣсто да сж клиновидни (cuneiform) иматъ криви линии, и заради това трѣбва първоначално да сж се употребявали за писание по листне, отъ които сж били копирани, а не за изрѣзване на тухли. Отъ тукъ заключаваме че въ Иудиното царство писмото се употребявало дълго врѣме прѣди това, и че писали на листне, вѣроятно на папирусъ, който можалъ лесно да се внася отъ Египетъ, и навѣрно трѣбва да се е употребявалъ отъ Моисея, който, като билъ „наученъ на всичката Египетска мъдростъ“ трѣбва да е прѣдпочиталъ употребяванитѣ тамъ срдѣства за писание.

Въ Ханаанъ, както се вижда отъ сборникъ на Тел-ел-Амарна, Израиланитѣ намѣрили библиотеки подобни на онѣзи въ Вавилония и Асирия, съставени, то естъ, отъ тухли съ клиновидни (cuneiform) букви; и тойзи е негли изворътъ на историята, която се съдържа въ Петокнижието. Може би че разказътъ на Битието е билъ прѣведенъ или земенъ отъ тѣзи документи; но книгата трѣбва да е била писана на Старо-Еврейски и съ Финикийски букви. Писание на тухли понекогашъ се е употребявало и отъ Израиланитѣ, за което имаме примѣри въ контеккта писанъ отъ Иеремиа за продажбата на нивата на Хамадела, братовчеда му.

Тѣй тухлитѣ на Вавилония и Асирия както и папируситѣ на Египетъ били съхранявани въ библиотеки основани близо до градски храмове. Въ Вавилония имало такива твърдѣ стари, както откритата въ Нифферъ отъ послѣдния Американски археологически походъ. Тази библиотека е била основана въ 3300 год, прѣди Р. Х., и основаната отъ Саргона въ Аикадъ въ 3000 год. прѣди Р. Х.

Всѣка библиотека имала едно тѣло прѣписвачи, които твърдѣ грижливо приписвали старитѣ ръкописи, като забѣлѣзвали точкитѣ, които не можели и не знаели точно да испишатъ отъ оригинала. Въ Палестина имало подобни библиотеки. Това се види отъ намеканията на Тел-ел-Амарнскитѣ сборки, и отъ нѣкои мѣста въ Ветхия Завѣтъ, както отъ името *Кириниъ Сеферъ* (Книжниятъ домъ), дадено на Демиръ (Иис. Нав. 15; 15) нарѣчено въ единъ Египетски папирусъ *Бетъ Сафоръ* (домътъ на книжника). По-късно въ Израилския периодъ имаме показание за подобни

заведения въ книгата Притчи (35; 1): „И тѣзи сж Соломоновитѣ притчи, които събрахъ человекитѣ на Езекия, Иудина царь“. Очевидно Вавилонския обичай бѣше проникналъ въ Израила и тамъ имало едно тѣло книжници, които приписвали старитѣ списания; произволно щѣше да бѣде да мислимъ, че и тамъ не се е употребявала сжщата точностъ както и въ Вавилония.

Пророческитѣ книги сж пълни съ справки и приводи. Глава 15 и 26 на Исаия сж били зети отъ прѣдишенъ пророкъ и усвоени отъ него, както се види отъ думитѣ: „Това е словото, което *отколъ* говори Господъ за Моава. А сега Господъ говори и рече“ . . . (Ис. 16; 13, 14).

Другъ пасажъ на Исаия (гл. 2; 2-4) се намира и въ книгата на Пророка Михея (4; 1-3). Този пасажъ трѣбва да е билъ копиранъ отъ Исаия, защото захваща съ съюзъ и остава непълненъ; и не може да се е копиралъ отъ книгата на Михея, защото и двата тѣзи пророци сж писали съврѣменно; слѣдва прочее, че пасажътъ трѣбва да се е зель отъ единъ общъ оригиналъ.

Книгитѣ на Царетѣ и на Лѣтовницитѣ намекаватъ такожде на изгубени списания, както на лѣтописитѣ на царетѣ на Иуда и Самария, и на историческитѣ книги на пророцитѣ Гадъ и Натанъ.

Ассирийцитѣ, като побѣдили единъ Вавилонски градъ прѣнесли въ Ниневийската библиотека старитѣ книги които сж намирали тамъ. Самитѣ Вавилоняни, включително и Навуходоносоръ, сж били любители на литературата, и сж се интересуваели въ историята на съседнитѣ народи, както се види отъ нѣкои надписи, достигнали до насъ, Заради това твърдѣ е вѣрно че и Иерусалимската библиотека била прѣнесена въ Вавилонъ; и сжщитѣ „человѣци на Езекия“ трѣбва да сж били радостни да избавятъ по възможности по голѣмата частъ отъ списанията на Израилската литература. Тѣй сж могли да се избавятъ списанията на Израилскитѣ пророци Осия и Амосъ, защото наистина книгата Осия съдържа явни знакове че е била редактирана отъ Иудеинъ.

Слѣдъ връщанieto отъ плѣнението не е имало вече прѣпятствия за спазването на священнитѣ книги. Гръцката литература бѣше почнала да цвѣти. Западниятъ свѣтъ се училъ отъ Источния да чете, да пише и да съхранява книги. Между Иудеитѣ бѣше

се установила священническата теократия (богодържавие) съ първосвященника на чело, който се е интересувалъ въ спазване на книгитѣ.

Старо-Еврейскитѣ книги били даже прѣведени на Гръцки за Иудеитѣ въ Египетъ, които говорили този езикъ. По този начинъ Ветхиятъ Завѣтъ е билъ прѣдаденъ по два отдѣлни пѣтица—Старо-Еврейскитѣ текстъ на Палестина и Гръцкиятъ прѣводъ на Седемдесетѣтъ.

Папирусътъ се замѣсти отъ пергамена, и по Божия промисълъ въ VI столѣтие на нашата ера се подигнали Масоретитѣ, които броили даже буквитѣ на священния текстъ и бѣлѣзали точно съ ударенията и гласнитѣ традиционалното произношението на думитѣ. Между това се бѣхъ събрали каноническитѣ книги на Новия Завѣтъ и се прибавихъ при книгитѣ на Старо-Еврейския канонъ.

Слѣдъ Александра Великий въ всичкитѣ голѣми градове на гражданския свѣтъ имало книги, и голѣмо число учени роби били натоварени съ приписване потрѣбни книги.

По този начинъ съхранението и умножението на Священнитѣ Книги става лесно почти както въ наше врѣме.

ДОКТОРЪ АЛБЕРТЪ Л. ЛОНГЪ.

На 15-й Августъ, Докторъ Лонгъ, Професоръ въ Робертъ Коллежъ пристигна въ гр. Руссе и прѣстоя една есдмица. Нѣма нужда да говоримъ много за добръ извѣстния и справедливо уважаемия въ България Докторъ Лонгъ. Ще кажемъ само, че той е най-първиятъ Американски Методистки мисионеринъ въ Сѣверна България и е работилъ прѣди повече отъ тридесетъ години първо въ гр. Шуменъ и послѣ около шестъ години, въ гр. Търново. Отъ този градъ нѣщо прѣди тридесетъ години Д-ръ Лонгъ се прѣмѣсти въ Цариградъ и почна издаването на иллюстриваната *Мѣсечна Зорница*, която имамъ много добръ приемъ навсѣкѣ изъ България. Освѣнъ редактиранieto на *Зорница* Д-ръ Лонгъ прѣзъ онѣзи години издаде и много полезни и поучителни брошурки и прѣвѣде на много гладкъ Български езикъ *Пѣтешественикѣтъ*, I Часть. Най-важното дѣло, обаче, въ което Д-ръ Лонгъ прилѣжно работи около шестъ години

заедно съ достопочитаемия старецъ, Д-ръ Риггса, бѣше прѣвежданieto на Библията на Български езикъ. Покойникътъ всеизвѣстенъ Български писателъ П. Р. Славейковъ е билъ редовенъ сътрудникъ на Д-ръ Лонгъ и Д-ръ Риггса въ това капитално дѣло *). Въ обиколката си изъ България това лѣто Д-ръ Лонгъ е посѣтилъ и градоветѣ Търново и Шуменъ, и е ималъ случай да се види съ мнозина отъ старитѣ си приятели въ тѣзи градове.

Въ Недѣля на 20-й Августъ Д-ръ Лонгъ държѣ назидателна проповѣдь въ Руссенската Методистка Църква отъ текста: „Понеже що ще се ползува чловѣкъ, ако всичкия свѣтъ спечели, а душата си отщети“ (Мат. 16; 26). Въ въведенieto си Д-ръ Лонгъ показа съ ясни примѣри, че размѣната е основа на обществото, и че търговцитѣ навсѣкѣ биватъ добръ приети. Относително стойността на вещитѣ той обясни, че освѣнъ сѣщинската си стойностъ често нѣкои вещи добиватъ неоцѣнима стойностъ отъ обстоятелствата. Послѣ той попита, що е душа? „Чловѣческата рѣчь не е достатъчна,“ каза той „точно да опрѣдѣли нѣкои реалности. На горния прѣваженъ въпросъ той даде стѣдующето опрѣдѣление: „*Душата е това безсмъртно, невещественно същество въ чловѣка, чрѣзъ което той съзнава, помни, размишлява и рѣшава*“. Душата не е нѣщо което имаме и което можемъ да изгубимъ, както напримѣръ, кесията отъ джеба си; *тя е това което сме*. Азъ имамъ тѣло, което е кѣщата въ която живѣя, или по-добръ, *душата ми живѣе*. Тѣлото е мой слуга—слуга на душата. Тѣлото не съставлява чловѣка. Чловѣкъ употребява разни оръдия, като напримѣръ желѣзо; но не можемъ да кажемъ, че чловѣкъ е желѣзо. Физиологитѣ ни казватъ че частицитѣ на тѣлото всѣки седемъ години се замѣстуватъ съ други; при все това тождеството на всѣки чловѣкъ си остава. Кое е това, което прѣживѣва всичкитѣ промѣнения въ тѣлото прѣзъ този животъ? То е душата. Може ли нѣкои да ме убѣди, че всичката тази ткань отъ опитности въ живота е прости молекули или електричество? Що ще земе прочее, чловѣкъ въ размѣна за душата си? Искусителятъ дохожда и ни казва: всичката слава

*)Надѣваме се да можемъ скоро да изложимъ по-обстоятелно участието на покойния П. Р. Славейковъ въ Българския прѣводъ на Библията.

на свѣта ще ви дамъ. Цѣльта му е да погуби душитѣ ни. Най-послѣ Д-ръ Лонгъ разви слѣдующитѣ три точки:

1. Самъ челоѣкъ е прѣдмѣтътъ за размишление въ текста. Всичко що има челоѣкъ ще даде за живота си.

2. Това което ви се прѣдлага да дадете въ размѣна—себе си, душата си—не е ваше за да го дадете.—„Не сте свои, изкупени сте съ цѣна.“

3. Понеже тази жива личностъ прѣживѣва промѣненіята въ тѣлото прѣзъ този животъ, то имаме всѣка причина да вѣрваме, че тя ще продължава да живѣе и слѣдъ смъртта.

Въ заключение Д-ръ Лонгъ каза, че погубването на душата ви значи, че сте изгубени за дѣлото на челоѣчеството, изгубени за Бога, за небето и съдружество-то на изкупенитѣ—изгубени за всегда.

Горнето е твърдѣ кратъкъ анализъ на проповѣдта.

ОТВАРАНИЕТО НА ТЕЛЕФОННАТА ЛИНИЯ СОФИЯ—РУССЕ.

Телефонната линия София—Руссе се отвори тържественно отъ Негово Царско Височество въ Понедѣльникъ, на 21-й Августъ, часа на 11 прѣдъ пладнѣ. Тържеството почна съ молебенъ отслуженъ отъ Негово Високопрѣосвященство Г. Григория, Руссенския Митрополитъ. Слѣдъ молебена Министрътъ на Общитѣ Сгради се отправи къмъ Негово Царско Височество съ молба да отвори новата телефонна линия. „Подъ управлението на Ваше Царско Височество“, каза Господинъ Министрътъ, „сж станали мирни придобивания отъ всѣкакъвъ видъ, особено по съобщенията. Ако и Българетѣ да сж най-младиятъ народъ отъ освободенитѣ въ Балканския полуостровъ народи, въ областта на цивилизаторскитѣ прѣдприятия, обаче, тѣ не сж най-последни. Дано на линията София—Руссе да е отредено да служи само на мира.“ Негово Височество въ своя отговоръ напре върху това, че Той и Неговото Правителство сж се старали да унапрѣдватъ мирното и културно развитие на страната. Той се счита честитъ че може да свърже голѣмия крайдунавски градъ Руссе съ столицата София.

При отварянието на телефонната линия

София—Руссе на централната телефонна станция въ София присѣтвували Министритѣ Гешовъ и Начовичъ и по главнитѣ висши чиновници. Негово Царско Височество повика по телефона Господина Министра Гешова и размѣни съ него патриотически благопожелния. Послѣ говори по телефона Негово Високопрѣосвященство Митрополитъ Григорий, Прѣсѣдателятъ на Народното Събрание, Г-нъ Тодоровъ, и Руссенскитѣ кметъ, който размѣни честитения съ Софйския кметъ. Слѣдъ това Негово Царско Височество говори съ Пловдивския Управителъ. Една оркестра въ София изсвири „Щуки Марица“ и нѣколко концертни пиеси и една пѣвица Италиянка испѣ хубава пѣсень. Всичкитѣ тѣзи пиеси сж чухъ много добръ въ Руссе. Тържеството се свърши съ закуска, въ която участвуваха освѣнѣ Министритѣ и други официални личности.

Най-великото му откритие: Съръ Джеймъ Симпсонъ, отличниятъ Шотландски лѣкаръ, обичалъ да разказва сеѣдующето:

Слѣдъ като чу скаската ми връхъ ползата отъ хлороформа, единъ студентъ, който бѣше очевидно увѣренъ за моя отговоръ, попита: Кое е най-важното откритие на живота ви? Азъ му казахъ тогазъ, както казвамъ и вамъ сега: Моето най-важно откритие е това, че съмъ голѣмъ грѣшникъ и Иисусъ е великъ Спасителъ.

Блаженъ онзи челоѣкъ, великъ или малъкъ, които направи това откритие съ врѣме за да придобие великата награда.

—Разказватъ за единъ младежъ, който присѣтвувалъ на едно лѣтно събрание отъ Християнски работници, че при отиванието си, казалъ: „Ще оставя много отъ себе си (себичността си) на този лагеръ.“ Той приелъ такива възвишени възгледи за Христа и за що значи единъ животъ посветенъ Нему, щото той почналъ да мисли по-малко за себе си, а повече за Христа. И той рѣшилъ да остави себелюбието си надиря, а да постави Христа на прѣднѣо мѣсто въ бѣдѣщия си животъ.

—„Блаженни гоненитѣ заради правдата.“ Това блаженство, обаче, не е за тѣзи, които страдатъ за собственитѣ си грѣхове, нито за тѣзи, които се излагатъ на присмѣхъ за своитѣ глупости.

Религиозни Вѣсти.

КЛАНІЕ НА МИССИОНЕРИ ВЪ КИТАЙ.

Ужасно кланіе на Британски Миссионери станало въ Хуангъ, близу до Киченгъ, въ Фо-киенската провинция, Китай, въ началото на миналия мѣсець Августъ по новия стилъ. Миссионеритѣ били нападнати рано една сутрина въ една лѣтна къща. Г-нъ Стюартъ съ жена си и двѣ миссионерки неженени били изгорени живи. Четири други миссионерки били пай-звѣрски убити. Четири дѣца на Г-нъ Стюартъ били тежко ранени, и послѣ умрѣли отъ ранитѣ си. Прѣстѣплението било извършено отъ една организирана шайка отъ 80 души таканарѣчени „Вегетаріанци“; но види се, че и префектътъ билъ сериозно замѣсенъ. Всичкитѣ Американски миссионери, находящи се въ онова врѣме въ Хуангъ, сполучили да избѣгнатъ.

Английското Миссионерско Общество има само една станция въ Ку-Ченгъ, и Г-нъ Стюартъ надзиралъ дѣлото въ Ку-Ченгската и Пингангската префектури. Отъ послѣдния годишенъ рапортъ на обществото се види, че имало голѣмо размирие въ Ку-чангъ прѣзъ послѣднитѣ мѣсеци на 1894 год, поради злосторствата на една секта позната като „Вегетаріанци“. Като се възползували отъ факта, че Правителството било занято съ войната, тази секта, която по-прѣди нѣмала ни положение ни влияние, изведнѣжъ показала знакове на буюнъ животъ. Прѣзъ м. Августъ, миналата година тѣ нападнали Християнитѣ въ едно село нарѣчено А-Данъ Бангъ, като ги били и ограбили имота имъ. Нѣколко седмици по-послѣ тѣ извършили друго прѣстѣпление, ненасочено противъ Християни, и градоначалникътъ хваналъ нѣколко отъ тѣхъ. Това било сигнала за едно въстание противъ Китайското Правителство, което постигнало цѣльта си; затворницитѣ били испратени тържественно въ домоветѣ си и секретарятъ на мандарина билъ публично битъ.

Благогов. Р. В. Стюартъ, който е изгубилъ живота си, писалъ за тази секта „Вегетаріанци“ прѣзъ миналий Февруарий, както слѣдва:—Отъ миналия Августъ насамъ тѣ сж се много бързо умножили на брой, и прѣзъ м. Декемврий, навсѣкждѣ изъ града и околнѣта се залѣпихъ обявления, съ които се правеше въззвание за голѣмо събрание въ

тѣхната нова главна квартира тукъ. Твърдѣ обезпокоителни слухове достигнахъ до насъ. Обращенцитѣ ме помолехъ да ги организирамъ и да ги снабдя съ оружия. Разбира се, азъ не приехъ да сторя това, и имъ показахъ колко безполезна щѣше да бѣде такава постѣпка. Опредѣлениятъ день дойде, грамадно събрание се държѣ, но никакво зло не се направи. Това бѣше на 19-й на м. Февруарий. Рано отъ зори онзи день единъ поясъ отъ молитва опасваше земята за Фо-Киенската Миссия—молитва искавана отъ хиляди,—отъ Нова Зеландия наоколо до Канада—отъ тѣзи които употребяватъ приетия отъ Английското Миссионерско Общество редъ на молитва. Тѣ малко знаехъ колко благодарни бѣхме имъ къмъ тѣхъ онзи день. Азъ токо що се научихъ, че до сега 3000 души сж се записали прѣзъ послѣдното полугодие, и то отъ най-нискитѣ разрѣди, и по настоящемъ браздитѣ на управлението сж токорѣчи въ тѣхнитѣ рѣцѣ.

По настояването на Английския и Американския посланици въ Китай назначи се анкетна коммисия за издирване виновнитѣ въ звѣрскитѣ кланія. Вѣстницитѣ явяватъ че сж арестувани до сега повече отъ 80 души и 23 души сж осъдени на смъртъ като прями учасници въ кланіята. Види се че въ подалечнитѣ Китайски области Китайското правителство е изгубило обаянието си, и заради това се зели върхъ въ много мѣста изъ тази широка империя размирнитѣ елементи, на които девизата е „смъртъ за чужденцитѣ“. Въ интереса на Китайското Правителство е строго да потуши тѣзи анархически елементи; въ противенъ случай ще се принудятъ Европейскитѣ сили да се намѣсятъ за зацѣта на свонѣ подданици, нѣщо което ще бѣде съвсѣмъ неприятно за *Небесната Империя*.

Френското списание *la Revue des Deux Mondes* има важенъ членъ върху *Съединенитѣ Държави на Америка*, които казва, че въ Протестантскитѣ цѣкви чудесно е съгласието между религиония и мирянския елементъ; тѣзи два елемента работятъ задружно за общата цѣль. Той утвърждава, че въпрѣки притѣжавания напредѣкъ на Католицизма, страната е дълбоко Протестантска, и заключава че на свободното испитване трѣбва да се отдаде такова изявление на индивидуалностъ, съществень характеръ на Съединенитѣ Държави.

Лордъ Усли, наскоро назначенъ главнокомандующъ на Англииската войска, много обича Библията. Въ врѣме на революцията въ Индия и Китайската война, въ неговия патъръ се намирало само една Библия и единъ екземпляръ отъ Шекспировитѣ списания. Ето какви сж мъжикетѣ, които правятъ народитѣ велики!

Въ новия Английски Парламентъ има нѣколко Методисти. По-отличниѣ сж Г-да Морли, Уйлсонъ, Даути, Арчъ, Фенвичъ и Бродхжрстъ.

ИСПИТНИ ЧАСОВЕ.

Видѣнна изгрѣва въ тъмнина
за правитѣ. (Ис. 112; 34)

Пастирътъ говореше; изъ тихата зала се разнасеше ясниятъ му гласъ и пронизваше сърдцата. По лицата на монтѣ братия азъ четѣхъ въ Божнето присѣствие, голѣмата признателностъ която спасениѣ иматъ къмъ Спасителя, радостта и мира на които не се бои отъ ничие зло тука на земята.

Но азъ защо не чувствувамъ въ своята душа святата радостъ на искуплението? защо тѣзи думи на любовъ, на прощение. на награда не пронизвахъ моята душа като остри стрѣли? Защо прѣдъ този Богъ, който любии, азъ не можехъ да извикамъ: Боже святий! да бѣде благословено твоето дѣло?

Горко, горко на душата, която остава да проникне въ нея студенината на съмнѣнието! Азъ бѣхъ се усъмнилъ. Какъ да раскажъ всичкитѣ и страдания? . . . Азъ се намирахъ въ състоянието на тогосъ, който тичащъ поця къмъ, снѣтла точка, забѣлѣзва че е влѣзълъ въ една гѣста и тъмна гора, и се спира уплашенъ, безъ да може да намѣри пътека за да излѣзе, а отъ всѣка страна слуша дивитѣ вияния на вълци. Съ какъвъ сарказмъ се бѣше приела въ училището една моя топла и вѣстърженна защита на пѣрата, която спасява? Онзи язвителенъ смѣхъ, онѣзи думи нашарени съ наука, съ които искахъ да съборятъ въ душата ми зданието на вѣрата, бѣхъ изстудили сърдцето ми, и азъ бѣхъ плакалъ, като да бѣхъ изгубилъ всичко тука. — Ахъ! никога не ще си простѣ това, дѣто бѣхъ забравилъ да просѣ онзи день помощъ отъ Бога! Незнаяхъ ли азъ, че искусителятъ обикаля като лѣвъ рикающъ? И Христосъ не е ли казалъ: „Бдѣте и молѣте се, да не

влѣзите въ искушение“? Роденъ и въпитанъ въ недрата на Християнската Църква, азъ се вѣрвахъ силенъ; но съмнѣнието бѣше влѣзло въ сърдцето ми.

Ето защо въ храма на Святия Отецъ азъ нѣмахъ сила да се усмихна за неисказанитѣ обѣщания! Крайно наскърбенъ, азъ се опитахъ да отърсѣ отъ себе си оно-ва ледено равнодушие, което ме правяше нещастенъ. Затворихъ очитѣ си и се рѣшихъ да си прѣдставѣ живота безъ Бога. Този опитъ ме оплаши; каква дълбока бездна ми се испречи! Нѣма вече окончателна правда, нѣма вече откровение и любовъ, нѣма вече надежда . . . Азъ заплакахъ, и когато пастирътъ призоваваше на молитва, азъ приклонихъ глава, и дадохъ свободенъ ходъ на сълзитѣ, като приехъ прощение и Духа Божий.

Богъ ме послуша, и азъ испѣхъ съ вѣра хвалебна къмъ Отца пѣсенъ въ онзи достопамятенъ за мене день! Сега можъ да кажъ съ Апостола: „Нито височина нито дълбина, ни друго нѣкое създание не ще може да ме отлѣчи отъ любовта Божия, която е въ Христа Исуса, Господа нашего,, (Рим. 8;39)

И. П.

Тѣ НОСЯТЪ СВОЯ ЖУПЕЛЪ.

Слѣдъ една служба, дѣто людикетѣ бѣхъ много записани отъ самозванъ проповѣдникъ, който приемаше само толкозъ отъ Библията, колкото нему се виждаше добръ, и който имаше обичай да се присмива на идеята за бѣдѣще наказание, единъ чловѣкъ пристѣпи при мене и ме попита съ присторенъ гласъ: „Вѣрвате ли, Господине Епископе, въ пѣкълъ?“

„Искате ли да знаете“, козахъ азъ, „какво азъ мисля за пѣкълъ?“

„Да, искамъ“, каза той.

„Е, добръ“, козахъ азъ, „най-добрия отговоръ, що съмъ азъ чувалъ, дойде отъ една негритянка. Тя имаше млада братовчедка, която много измѣчваше душата ѝ. Колкото повече тя се стараше да е води въ правия пътъ, толкозъ повече младата и братовчедка се отклонявала отъ този пътъ. Единъ день слѣдъ като чула новъ проповѣдникъ, братовчедката ѝ влѣзла набързо въ стаята, и казала: „Лельо, азъ нѣма вече да вѣрвамъ въ пѣкълъ. Ако има пѣкълъ, ази искамъ да знамъ, отъ дѣ се зема всич-

кия жупелъ за онова мѣсто; това е точно което бихъ желала да знажъ“

„Старата жена впила очитѣ си на нея, и съ сълза на бузата си, казала: „Ахъ, миличка, ти гледай да не отидешъ тамъ, защото ще намѣришъ, че тѣ всички си носятъ жупела съ себе си“.

Тогазъ казахъ, „Има ли другъ нѣкой въпросъ по богословието, който бихте желали да зададете?“

„Не“, каза той.

И той си отиде у дома си, надѣвамъ се, съ нова идея, че грѣхътъ докарва скърбъ, и че за да се спасемъ, нуждаемъ се отъ избавление отъ грѣхъ. Нѣкои чловѣци носятъ „своя си жупелъ“ даже и въ този свѣтъ — *Епископъ Хуитъ*.

“ДЕСЕТЪ МИНУТИ“.

Една трогателна повѣсть се разказва за покойния Князь Наполеонъ. Той се приследявалъ съ Английската войска, и единъ денъ билъ на чело на единъ отрядъ конници вънъ отъ лагера. Положението било опасно. Единъ отъ дружината казалъ, „Подобро да се върнемъ; ако не побързае, може да паднемъ въ ръцѣтъ на неприятеля“. „Да постоимъ десетъ минути“, казалъ князътъ, и да си испиемъ кафето“. Прѣди да се изминатъ десетѣтъ минути една чета Зулусци ги нападнали, и въ битката князътъ изгубилъ живота си.

Майка му, като се научила за работата, казала въ скърбта си: „Тази бѣше голѣмата му погрѣшка отъ дѣтнството му. Той никога не искаше вечеръ да си лѣгне съ врѣме, нито да стане сутрина съ врѣме. Всѣкога се молѣше за още десетъ минути. Когато му се много спѣше, щото не можаше да говори, той си издигаше двѣтъ ръцѣ и си показваше десетѣтъ пръстие, като искаше да покаже, че искаше още десетъ минути. По тази причина азъ го всекогаши наричахъ „Г-нъ Десетъ Минути“.

Колцина се изгубили не само живота си, но и скъпоцѣннитѣ си бесмъртни души чрѣзъ този грѣхъ — отлаганието!

Когато Богъ ни вика, ний трѣбва на часа да Го послушваме.

СЪСТАВЯНИЕ СЖДЕНИЕ.

Религията на твърдѣ много чловѣци състои повечето въ намиране вина на други.

Този, комуто сърдцето не е право, или е въ ялово или ниско състояние, не ще има да ходи твърдѣ далечъ за да намѣри причина за съблазнъ, даже и въ своя пастирь.

Наблюдението и опитността твърдѣ силно ни убѣждаватъ че Християнитѣ (даже и най-добритѣ) сж въ опасностъ да струватъ нѣщо, което тѣ немилостиво осжждатъ въ други.

Никой святня, колкото свѣтъ и да е, не е осигуренъ така, щото да не може да се прѣпъне о най-малки прѣпятствия.

Прѣцѣждане кумари и поглѣщанне камили сж наравно безполезни занятия.

Даже и смъртувания трѣбва да се правятъ съ любовъ.

Навикътъ на осжждане други е пострашенъ за единъ истински Християнинъ нежели явно отстъпничество, защото той води къмъ него (отстъпничеството.)

Прибързани оцѣнения, било за себе си или за други — благоприятни били тѣ или неблагоприятни — трѣбва да се избѣгватъ.

Прѣди да осждите друго, „турѣте се на неговото мѣсто“, и земайте прѣдъ видъ неизвѣстни условия.

Ний трѣбва особено да се подчиняваме на правилата по които сждимъ други; да не очакваме повече отъ тѣхъ, отколкото изискваме отъ себе си.

Често исповѣдание на собственитѣ наши слабости, погрѣшки и недостатѣци (и ний всички ги имаме) е много по полезно нежели откриванieto и осжжданieto погрѣшкитѣ на други.

Съчувствие съ и леко осжждане на нѣкой заблуденъ братъ не значи удобрене или прикриване на грѣха.

Въ нищо друго не е по-наклоненъ даже единъ прѣдостороженъ Християнинъ да направи лъжливи заключения отколкото когато сжди по въпканността.

ВРѢМЕ ЗА ЖИВѢНИЕ.

Казвамъ на приятеля си „Да бждешъ истински Християнинъ значи да бждешъ пѣленъ чловѣкъ“ а той ми казва: „Нѣмамъ врѣме да бждѣ истински Християнинъ. Нѣмамъ мѣсто. Ако да не бѣше живота ми толкозъ пѣленъ! Вий не знаете колко работѣ азъ отъ заранъ до вечеръ. Колко врѣме ми остава за да бждѣ истински Християнинъ? Какво врѣме има, какво мѣсто има

за Християнството въ такъвъ животъ като моя? Но не ни ли се вижда тъй странно, тъй нелѣпо, ако да не бѣше тъй печално, да казва чловѣкъ подобно нѣщо? То е сжщо, като да кажеше парната машина, че нѣма мѣсто за парата; сжщо като да кажеше дървото, че нѣма мѣсто за сока. Сжщо като да кажеше океанътъ че нѣка мѣсто за прилива. Сжщо като да кажеше чловѣкъ, че нѣма мѣсто за душата си. Сжщо като да кажеше живота, че нѣма врѣме да живѣе, когато е животъ. Не е нѣщо, което се прибавя на живота, то е животъ. Чловѣкъ не живѣе безъ него. И пакъ да казва нѣкой: „Толкозъ съмъ плененъ съ животъ щото нѣмамъ мѣсто за животъ,“ вий веднага виждате до каква нелѣпостъ достига това. —

Филипъ Бруксъ.

ХРИСТИАНСКА ЧЕСТНОСТЪ.

Нѣкои правила за Християнски животъ се даватъ въ Библията съ една прямотъ и опрѣдѣленостъ, която никой не може да не разбере. Правствениитѣ обязанности сж добръ опрѣдѣлени като сжщественни. Никой чловѣкъ не може драгоvolно и по навикновенне да бжде безчестенъ, користолюбивъ, или нечистъ, и да притѣзва да е истински Християнинъ. Но има широка областъ, която обгръща подробноститѣ на всѣкидневния животъ, въ която областъ, въпроси се оставятъ да се рѣшжтъ отъ съвѣстѣта на всѣки чловѣкъ. „Прави“ и „Не прави“ по отношение къмъ тѣзи нѣща се говори съ „тихъ гласецъ“, който се чува ясно само отъ тѣзи които се спиратъ и слушатъ. Послѣ има голѣма нужда да се обраца внимание на това наставление на Духа Святаго, въ когото ний усърдно вѣрваме. Казваме, голѣма нужда, защото мнѣнията на мъжие и жени относително това, що е простено и непростено на единъ Християнинъ да прави, различаватъ толкозъ отъ мѣриллата на прѣдпшнитѣ врѣмена, щото има опасностъ да не би съвѣстѣта на всѣки частенъ чловѣкъ да се удави отъ силния викъ. Господъ Исусъ казва, че духътъ на заповѣдитѣ сж заключавя въ тѣзи двѣ: „Да любишь Господа Бога твоего съ всичкото си сърдце, и съ всичката си душа, и съ всичката си сила, и съ вселения си умъ; и ближнаго твоего както самага себе.“ Колко практично е това! Нѣма ни единъ въпросъ въ живота, който

да не може да се подложи на този испитъ, и удовлетворително и ясно да му се отговори. Мжчнотията е че ний не подлагаме нашитѣ въпроси съ пълна чесностъ на този испитъ, и не си даваме врѣме да чуемъ отговора на Духа въ нашата съвѣстъ; и тъй ний слѣдваме, като често осжждаме себе си въ това нѣщо което позволяваме.

Нѣма нищо което скъсва истинската нишка на характера отколкото това, да си позволяваме да правимъ нѣщо, за което се съмняваме да ли е право или не. Нека посрѣщнемъ всѣки въпросъ сериозно. Нека видимъ да ли това което правимъ е съвмѣстно съ любението Бога съ всичкото сърдце и съ всичкия умъ, и ближнаго своего, както сами насъ, и ако е, нека бждемъ свободни да го извършимъ. Нека съвѣстѣта бжде свободна и нашето наслаждение невѣспирапо. Но ако, въ видѣлината, която Духъ Святий навѣрно ще даде, ако просимъ, видимъ че нѣщата, за които сме били увѣрени, не сж прави, сж наистина несъвмѣстни съ закона даденъ отъ Господа Исуса, то нека рѣшимъ въпроса за себе си, и никога да се непоклатимъ отъ своето рѣшение, не вреди чия съвѣстъ или чия практика различаватъ отъ това.

Има причина Християнитѣ сериозно да испитватъ тѣзи нѣща. Мнозина се лишаватъ отъ силата си, защото не сж си добръ опрѣдѣлили нѣкои точки на личенъ характеръ. Тѣ се боятъ, че не вършжтъ това, което е право, и при все това тѣ слѣдватъ множеството, като се надѣватъ, че не сж се най послѣ твърдѣ много отдалечили отъ правия пжтъ. Това е плачевна слабостъ. Нека узнаемъ, както трѣбва, какво трѣбва или не трѣбва да правимъ и да издигнемъ главитѣ си съ съзнателна цѣлостъ въ линията на поведние що сме рѣшили да слѣдваме. „Честитъ този, който не осжжда себе си въ това което той позволява“.

Който обича поучение, обича знание: но който мрази обличение, безуменъ е.

Добриятъ намира благоволение отъ Господа: А ще осжди Той коварниятъ.

Чловѣкъ не ще ся утвърди чрѣзъ безаконие а коренътъ на праведнитѣ не ще ся поклати

Добродѣтелната жена е вѣнецъ на мъжа си: а която докарва срамъ, като гниlostъ е въ коститѣ му.

Наука и Механика.

НА ПОЛЮСА СЪ БАЛОНЪ.

Многословутиятъ проектъ на Шведския индженеръ и въздухуплатель, Г-нъ Андрé, за отиване на сѣверния полюсъ съ балонъ, до толкосъ се е поправилъ на неговитѣ съотечественици, щото нужднитѣ фондове отъ 175,000 лева скоро щели да се събержтъ. Кралъ Оскаръ е далъ 40,000 лева за проектирания походъ. Балонътъ на Г-на Андрé трѣбва да има поне една издигающа сила отъ най-малко 7000 пфунта (около 3258 килограма); трѣбва да е построенъ така щото да може да се управлява съ платна; трѣбва да плува най-малко 800 крака надъ земната повърхность; трѣбва да е снабденъ съ вѣжа направени отъ кокосовъ орѣпъ за да спиратъ бързината му; една станция дѣто ще се надува (напълнява) балонътъ съ газъ трѣбва да се избере въ Сѣверния кръгъ. Споредъ прѣсмѣтнатата бързина ще земе само шестъ денонощия да се завѣе балонътъ отъ Спидбергенъ направо до Берингова протокъ. Г-нъ Андрé е вече направилъ за опитъ едно въздушно пътувание надъ Ботническия заливъ отъ Швеция до Финландия.

ПЪТЕШЕСТВИЕ ДО НОВАЯ ЗЕМЛЯ.

Пълното съ приключения пътивание на Г-на Пиърсона.

Единъ походъ организиранъ отъ Г-на Х. И. Пиърсона тръгна отъ Англия миналия м. Май съ намѣрение да посѣти Новая Земля. Прѣдъ видъ на интереса, който по настоящемъ се съсредоточава въ тази частъ на Сѣвернитѣ страни, резултатитѣ, особено относително движението на леда, сж отъ голѣма важноттъ. Отъ отчета, испратенъ до Кралското Географическо Общество, сеучимъ, че членоветѣ на похода били Г-да Х. И. и С. И. Пиърсонъ, Благ. Х. Х. Слейтеръ и Полковникъ Фийлденъ. Като тръгнали отъ Вардо съ яхтата „Саксонъ“ на 14-й Юлий, отправили се къмъ Безименния Заливъ, на сѣверозападъ отъ Новая Земля. Състоянието на леда въ Баренцовото море било крайно неблагоприятно. Налетѣли на непроницаемъ купъ ледъ около 80 мили отъ западния брѣгъ на Новая Земля и съ направление къмъ сѣверозападъ, и нѣколко дена

прѣминали да плуватъ покрай тежкия ледъ къмъ югоистокъ. Всѣко малко заливче по пътя си опитали, и въ пѣкоу случаи по тѣзи врѣзвания въ сушата слѣдвали 20 до 30 мили, но всѣкога тежкѣ поляренъ ледъ затварялъ пътя, и яхтата се принуждавала да се върне на откритата вода. Като имъ се почти свършили въглищата, параходътъ билъ принуденъ да се отправи къмъ Вардо за да се снабди съ въглища. Членоветѣ на похода излѣзи на Мурманския брѣгъ на Русска Лапландия близо до Святый Носъ, дѣто си направили лагеръ. Една седмица прѣминали тамъ въ орнитологически, ботанически и геологически изслѣдвания. При завръщанieto на яхтата отъ Вардо второ опитване направили за да достигнатъ до Новая Земля. Намѣтели пакъ на ледния купъ на сжщия меридианъ както и понапрѣдъ; но като съзрѣли добра пътека, параходътъ прѣминалъ около 40 мили прѣзъ купа (ледъ) и намѣрили пространство откритата вода около центра на Гусъ Ландъ. За зла честъ, единъ гжстъ, непроницаемъ леденъ купъ отъ осемъ до десетъ мили бѣше прилѣпенъ о брѣга, и този купъ се свързвалъ съ главния купъ малко настрана отъ сѣверния и южния Мисове Гусъ; въ сжщность параходътъ се намиралъ въ голѣма водна дупка. Едно опитване направили да си пробиятъ пътъ съ парахода къмъ Мисъ Гусъ, съ надежда, че ще се намѣри откритата вода по направление къмъ Мелеровия Заливъ, което имало за резултатъ това, че малкиятъ параходъ се почти заградилъ отъ ледъ въ купа; но най-послѣ стигнали до голѣмото пространство откритата вода близу до Гусъ Ландъ. Втрѣтъ сега се обърналъ отъ къмъ югоистокъ, и пътеката по която яхтата влѣзла се затворила съвсѣмъ. Ледениятъ купъ идѣлъ отъ къмъ Междущерски Островъ, и отъ часъ на часъ водното пространство се свивало. Пакъ въглищата почнали да намаляватъ, когато, за добра честъ добра пътека се отворила къмъ югозападъ; отправили се къмъ нея и слѣдъ като прѣминали прѣзъ 40 мили отъ гжстъ ледъ отъ двѣтъ страни, излѣзли на откритата вода, и яхтата пристигнала на островъ Колгевъ, и ледътъ се виждалъ прѣзъ всичкото врѣме отъ къмъ левата страна на парахода. На Юлий 5-й излѣзли на суша на островъ Колгевъ, и членоветѣ на похода си направили лагеръ близу до устието на рѣката Крива, на югозападната страна на Колгевъ. Параходътъ „Саксонъ“ се върналъ

пакъ отъ Вардо, и зель дружината на 16-й Юлий. Добри резултати се придобили въ островъ Колгевъ по разнитѣ клонъове на естественната история и единъ редъ интересни фотографически снимки били снети. Прѣзъ пребиванието на дружината въ островъ Колгевъ врѣмето било твърдѣ лошо, и температурата редко се идигала погорѣ отъ 35 градуса Фаренхайтъ, имало мразове и лютти студени вѣтрове отъ къмъ сѣверъ и сѣверозападъ; прѣзъ една частъ отъ врѣмето плувающиятъ купъ ледъ слѣзълъ и опасалъ западната частъ на острова. Колчевъ билъ напуснатъ на 16-й Юлий, и трето опитване направили да отидѣтъ на Новая Земля. Чудесно промѣнение било станало въ състоянието на леда. Непроницаемиятъ плавающъ купъ, който прѣди двѣ седмици се простиралъ отъ Колгевъ до Новая Земля съвсѣмъ исчезналъ, и парахода „Саксонъ“ стигналъ на Костинъ Шеръ вечерта на 17-й Юлий, безъ да посрѣщне късь ледъ, който да заслужава да се спомене. Парахода спрѣлъ по нѣколко деня на разни удобни за спиране мѣста на Костинъ Шаръ, особено въ Нехватовъ Заливъ, послѣдното мѣсто въ Бѣлушкия Заливъ близу при Мисъ Саутъ Гусъ. Посѣтили Самоедското поселение на онова мѣсто. Една доста голѣма рѣка която се влива въ сѣвероисточната частъ на Бѣлушкия Заливъ била изслѣдвана. Парахода „Саксонъ“ се върналъ на Вардо на 30-й Юлий и въ Англия на 12-й Августъ, слѣдъ интересно и пълно съ приключения пътувание.

Прочутилъ Генуезски професоръ Морилинго, който наскоро бѣше открилъ новъ лѣкъ противъ охтиката, и при когото вече сж бѣхъ стекли хиляди пациенти отъ всичкитѣ краища на свѣта, се оказва, споредъ твърденията на „*Matin*“ шарлатанинъ. Своего лѣкарство той отказвалъ на болнитѣ, като обявявалъ на тѣзи отъ I стѣпень, че тѣхната болестъ била праздна работа, а на болнитѣ отъ II и III стѣпени, че било вече късно, тъй щото лѣкарството му нѣма да имъ помогне. За визита той вземалъ на по-малко отъ 40 лева (В. „Свобода“)

— При втория опитъ на електричеството като двигателна сила на една желѣзнопътна линия въ Америка на 21-й миналий Юний достигнала се една бързина отъ 80 мили, около 150 километра на часъ по единъ курсъ отъ 5 километра. Другъ електрически локомотивъ билъ закаченъ на еднъ влакъ

съ три пасаджерски вагона, и единъ тежъкъ паренъ локомотивъ отъ повече отъ 175 тона и пакъ лесно се движалъ съ обикновенната бързина на паренъ локомотивъ. Тръгванието и спирането се извършвали много бързо.

Франкъ Е. Гроверъ, надзорникъ на едно Американско дружество за гасъ и електричество приелъ сътресение отъ близо 3000 волтови стълпове и билъ съживенъ въ около 75 минути. Цѣрътъ употребенъ въ съживяването на Гровера се открилъ отъ Доктора Дарсонвала, Френски наученъ мжжъ, въ 1887 год. Той състои въ въстановяване искусвенно дишание чрѣзъ ритмически движения на мишцитѣ и чрѣзъ налягане на гърдитѣ. Системата на Доктора Дарсонвала била успѣшно употрѣбена въ съживяването Джеймса Е. Кжтлеръ, който падналъ като мъртъвъ отъ електрически ударъ на 4000 волтови стълпове въ Питсфилдъ, Америка, на 21-й миналий Ноемврий.

Между важнитѣ научни извѣстия направени отъ покойния Професоръ Хжксли, и които причинихъ вълнение между научни мжжие, бѣше и това, че настелитѣ отъ каменни въглища въ Англия не били образувани, както се е мислило до сега, главно отъ стебла на дървета, но почти съвършено отъ цвѣтния прашецъ на растението нарѣчено *lycopodium* (вълчи кракъ), отъ голѣми папретни дървета и други *криптогамни* растения. Споредъ неговото мнѣние нѣмало вѣтръ прѣзъ въгленосния периодъ (геологически), цвѣтния прашецъ падалъ всѣка година на пластове отъ почти равна дебелина. Отъ тѣзи пластове той направилъ оцѣнение за дълготрайността на въгленосния периодъ; и неговитѣ цифри показватъ, че той билъ най-късь отъ всички прѣдшествующи настоящия периодъ, и продължавалъ около половинъ милионъ години.

Професоръ Емори Е. Смитъ, отъ Калифорния, е успелъ чрѣзъ опити на кръстосана фертилизация (оплодотворение) да произведе съвършено нова темянуга, твърдѣ миризлива и хубава. На голѣмина цвѣтътъ е колкото една петолевка, краската му е ясноморава и не избѣлѣва. Благоуханието му е твърдѣ силно. Това се счита „единъ отъ най-забѣлѣжителнитѣ ботанически успѣхи въ сегашното столѣтие.

Селско Стопанство.

Д-ръ С. Хартъ Мерриамъ, началникъ на Орнитологическо отдѣление на земледѣлческия отдѣлъ въ Америка е направилъ рапортъ за своето изслѣдване съдържанието на стомасисъ на бухали, соколи, врани и други птици. Той доказва, че общенароднитѣ понятия за соколи и други птици, за избиванieto на които много държави даватъ награди, сж съвсѣмъ погрѣшни. Деведесетъ и петъ на сто отъ храната имъ се намѣрила че състояла отъ полски мишки, скакалци, щурци и пр. които сж много повредителни за земледѣлчески беридби нежели тѣ сами.

Обвинението противъ вранитѣ е че ядѣтъ жито и кълвѣтъ яйца и убиватъ пилета. Изслѣдванието показало, че тѣ ядѣтъ вредителни насѣкоми и животинки, и при все че 25 на сто отъ храната имъ била жито, то било повечето захвърлено жито, ѣдено прѣзъ есенъта или зимата. Относително яйца намѣрило се, че тѣ ѣли чурупинкитѣ въ твърдѣ малъкъ размѣръ за варѣта. Вранитѣ ядѣтъ и мрави, гжсеници мухи и други вредителни бубулечки.

ВКУСЪТЪ НА ЯЙЦАТА.

Вкусътъ на яйцата зависи много отъ храната, що се дава на кокошкитѣ. Кокошка която е принудена да си търси храна не ще дава толкозъ добри яйца колкото тази на която се дава добра, здрава храна; и ако можеше този фактъ да се схване както трѣбва, то добровкусни яйца щѣхъ повече да се търсятъ, и за такива яйца щѣше да се дава по-голъма цѣна, щото селянитѣ щѣхъ да познаятъ, че си струва да обръщатъ повече внимание върху това.

Вкусътъ на яйцата различава колкото и вкусътъ на мѣсото и всѣкой, който е обръщалъ сериозно внимание на това, знае че е истина. Селянитѣ мислятъ, яйцето си е яйце, каква полза отъ това? Който, обаче, има добри мющерии, може не само да ги задържи, но да придобие и нови чрѣзъ продаване добровкусни яйца. Тойзи, който храни кокошкитѣ си съ добра, здрава храна, ще има повсече яйца отъ тогози, който не ги храни, и това е още по-силно подбуждение за да се прави подобрене по тази частъ.

ДЕВЕТЪ ПРАВИЛА ЗА ДОЕНИЕ КРАВИТѢ.

Освѣнъ кърмениято и добрата порода на кравитѣ, голѣма роль за даване млѣко играе и начинътъ на доеннето имъ.

Главнитѣ правила за доеннето сж слѣдующитѣ:

1. Доеннето трѣбва по възможности да става бърже; бавността и бързотата иматъ голѣмо влияние за маслосъдържателността.

2. Кравата трѣбва да се издоива окончателно: първо, за това, че останалитѣ неиздоени части отъ млѣкото въ вимето, като останатъ въ него, възпалаватъ го и прѣсичатъ млѣчнитѣ слѣзи.

3. Врѣмето на доеннето трѣбва да е *пунктоално*, т. е. по такъвъ начинъ, щото постоянно и едноврѣменно да се доятъ една-та задня и едната прѣдня цица, защото иначе кравата се безпокои и испуща млѣкото си.

4. Доеннето на кравитѣ трѣбва да ставакръстобразно, т. е. по такъвъ начинъ, щото постоянно и едноврѣменно да се доятъ едната задня и едната прѣдня цица отъ различни страни на вимето. По тоя способъ вимето получава равномѣрно движение и млѣкото въ него се увеличава, както е извѣстно голѣмо количесое отъ млѣко се образува въ врѣме на самото доение, и въ останалото врѣме въ вимето може да се набере само 3—4 литри млѣко.

5. Никакви искусствени машини при доеннето да се не употребяватъ.

6. Правилното доение трѣбва да се произвежда така, щото частъ отъ вимето надъ цицитѣ да се обхваща отъ цѣлата ржка, а не само съ големия и показателния прѣстне, както въобще правѣтъ мързливитѣ доилщици.

7. Съ кравитѣ, особено младитѣ, които не даватъ да ги доятъ, слѣдва да се обръщатъ пѣжно, като имъ се почесватъ коренитѣ на опашкитѣ, а ако и това не помага, то да имъ се подига въ врѣме на доеннето единия прѣденъ кракъ. Въ никакъвъ случай да се не прибегва на побой и други насилственни мѣрки.

8. При доеннето се изискува безусловна чистота, ако искате да се получи добро млѣко и масло.

9. Трѣбва ли да се дои два, или три пѣти — зависи напълно отъ хозяйственитѣ обстоятелства; но въобще по-добрѣ е да се доятъ по-често.

Домакинство.

Хубава коса: Най-хубавата коса що съмъ виждала, казва една Американка, бѣше косата на двѣ млади ученички. Прѣзъ лѣтото тѣ си мияхъ косата веднѣжъ въ седмицата, и прѣзъ зимата веднѣжъ въ двѣ седмици. Тѣ не употребявахъ нищо друго освѣнъ хладка вода, съ чистъ сапунъ; послѣ се оплакнувахъ въ нова вода като се растривахъ бържѣ и се избърсвахъ. Тѣ никога не настивахъ; даже тѣ казвахъ че тѣ никога не били съвсѣмъ свободни отъ настинки, додѣто не почнали систематично да си миятъ главитѣ.

ЕЛЕМЕНТИТЪ НА ГОСТОПРИЕМСТВОТО.

Гостоприемството не е церемония по духъ. Има людия на които то е като естественото имъ дихание — има домове които го разлагатъ като сладостъ и свѣтлина; добръ приемъ свѣти отъ всѣки прозорецъ, и вий влизате презъ вратата съ едно усѣщание че се принасяте изведнѣжъ въ самото сърдце на домашния животъ и домашната любовъ.

Самата сжщностъ на гостоприемството е въ това сподѣляние, и това само дава очарованието което облагородява живота.

Сжщественнитѣ елементи на гостоприемството сж слѣдующитѣ:

1. *Здрастъ простодушнъ, всѣкидневнъ животъ, безъ никакви приструвки и претеници.*

Това което прави гостоприемството товаръ, а не услада, е безумното тщеславие, което иска да се прѣдстави че сподѣля нѣщо по-добро отколкото дѣйствително то има да сподѣля.

2. *Искренно участие въ други, и оцѣнение на факта, че всѣко истинско даване е и придобивание.*

Свършенъ животъ за едно частно лице или за дома не е възможенъ, до като всичкитѣ интереси се съсредоточаватъ само въ него. Живота на други лица и други домове трѣбва да занимаватъ нашата любовъ и мисль. Ний се нуждаемъ отъ съприкосновение съ други за нашето спасение, за да не станемъ нравственно болни и умотѣснени.

Искренность, простодушне, и челоѣчески интересъ въ други, това е царския печатъ на истинското гостоприемство, марка-та която не може лесно да се прѣпраща.

Съ удоволствие прочетохме въ 146 брой на В. „Миръ“ възванието на комитета по отпразнуванието на 25 годишния юбилей на Г. Вазова, добръ извѣстния Български поетъ и писателъ. Въ това възвание се казва между друго, че „Комитетътъ избранъ отъ приятелитѣ и почитателитѣ на поета и натоваренъ съ задачата да състави програмата за тържественното отпразнувание на 24-й Септемврий, е рѣшилъ да се даде на поета единъ Сребърнъ вѣнецъ и да се образува за споменъ на юбилея единъ Литературенъ фондъ, отъ лихвитѣ на който да се даватъ премии за най-добритѣ Български съчинения по изящната литература. За тая цѣль се открива всенародна подписка и се испращатъ листове за събиране на пожертвования на учредения, дружества и частни лица“. Ний верваме че възванието ще намѣри въстърженъ отзивъ на всѣкъдѣ изъ България.

Забѣлъжка. — Въ послѣдния брой на Христианский Свѣтъ за м. Августъ сж се пропустили двѣ важни погрѣшки, именно на 1 стр. 2-ра колона и 9-й редъ вмѣсто усѣщанието да се чете усмииванието и на стр. 120, 2-ра кол. и 12-й редъ отъ долу вмѣсто Европейски да се чете Еврейски.

Книжнина.

Получихъ се въ редакцията слѣдующитѣ периодически списания и вѣстници:

„*Домашенъ Приятелъ*“ Мѣсечно списание за наука, религия промишленостъ и домакинство. Год. VII брой VII до IX. Издава. Българ. Евангел. Д-ство въ гр. София. Годишна цѣна 3½ лева

„*Семейно Огнѣще*“ Илюстрировано списание. Редакторка М. Недѣлкова Попова. Издава Д-ство „Сюзъ“ въ гр. Варна. Год. I. брой VII и VIII. Годишна цѣна 8 лева

„*Взздрѣжателъ*“ Мѣсечно списание на Българ. Въздър. Сюзъ. Год. I. брой VII-IX. Годишна цѣна 2 лева въ гр. София.

ХРИСТИАНСКИЙ СВѢТЪ,

Издава Методистката Епископална Миссия, Руссе.

Отговорникъ: СПАСЪ ДИМИТРОВЪ.

Руссе. Печатница „НАДЕЖДА“.